

geo

Naujienos

Leidimų išdavimas

Leidimai naudoti žemės gelmių išteklius

Spalio mėnesį išduoti leidimai naudoti kietųjų naudingųjų iškasenų išteklius šioms įmonėms:

- UAB Vakarų statybos grupė;
- UAB Keltava;
- UAB Gargždų plytų gamykla;
- UAB Žvalgaičiai.

Sudarytos 6 išteklių naudojimo sutartys. Panaikintas 1 leidimo galiojimas.

Leidimai tirti žemės gelmes

Įmonių turinčių leidimus tirti žemės gelmes skaičius spalio pabaigoje buvo 155.

Leidimai naudoti požeminį vandenį

Spalio mėnesį išduota 17 leidimų naudoti požeminį vandenį, pasirašytos 108 požeminio vandens išteklių naudojimo sutartys.

Žemės gelmių registras

Žemės gelmių tyrimai

Spalio mėnesį įregistruoti 166 žemės gelmių tyrimai.

Žemės gelmių ištekliai

Spalio mėnesį aprobuoti šie ištekliai:

- Kauno r. sav. Kvesų smėlio ir žvyro telkinio naujų plotų ištekliai;
- Kauno r. sav. Dobilijos ežero sapropelio telkinio naujo ploto ištekliai;
- Klaipėdos r. sav. Kapstato ežero sapropelio telkinio ištekliai.

Gręžiniai

Spalio mėnesį Žemės gelmių registro Gręžinių dalyje įregistruoti 177 gręžiniai.

Geoterminės sistemos

Spalio mėnesį įregistruota 16 geoterminių sistemų. Iš viso užregistruota 587 geoterminės sistemos.

Laboratorija

Spalio mėnesį buvo ištirti 230 grunto bandiniai ir 67 vandens mėginiai.

Teisės aktai

Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija

2018 m. lapkričio 2 d. Nr. D1-926 [Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2008 m. gegužės 30 d. įsakymo Nr. D1-294 „Dėl Teritorijų planavimo sąlygų išdavimo ir šių dokumentų derinimo Aplinkos ministerijoje bei jai pavaldžiose ir reguliavimo sričiai priskirtose istaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo](#) (TAR kodas 2018-17915)

2018 m. lapkričio 2 d. Nr. D1-927 [Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymo Nr. D1-636 „Dėl Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#) (TAR kodas 2018-17916)

2018 m. lapkričio 2 d. Nr. D1-928 [Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. vasario 17 d. įsakymo Nr. D1-145 „Dėl Žemės gelmių naudojimo planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#) (TAR kodas 2018-17922)

2018 m. lapkričio 2 d. Nr. D1-929 [Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 8 d. įsakymo Nr. D1-24 „Dėl Saugomų teritorijų specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#) (TAR kodas 2018-17917)

2018 m. lapkričio 7 d. Nr. D1-936 [Dėl Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2012 m. kovo 14 d. įsakymo Nr. D1-226 „Dėl Angliavandenių išteklių naudojimo konkurso komisijos personalinės sudėties patvirtinimo“ pakeitimo](#) (TAR kodas 2018-18082)

Lietuvos Respublikos energetikos ministerija ir aplinkos ministerija

2018 m. lapkričio 7 d. Nr. 1-292/D1-933 [Dėl Lietuvos Respublikos energetikos ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2016 m. rugsėjo 19 d. įsakymo Nr. 3-306\(1.5 E\)/D1-632 „Dėl Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#) (TAR kodas 2018-18111)

Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija ir aplinkos ministerija

2018 m. lapkričio 7 d. Nr. 3-559/D1-941 [Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. rugsėjo 19 d. įsakymo Nr. 3-306\(1.5 E\)/D1-632 „Dėl Elektroninių ryšių infrastruktūros vystymo specialiųjų planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#) (TAR kodas 2018-18102)

2018 m. lapkričio 8 d. Nr. 3-560/D1-942 [Dėl Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. lapkričio 24 d. įsakymo Nr. 3-453/D1-549 „Dėl Susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planų rengimo taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo](#) (TAR kodas 2018-18103)

Lietuvos geologijos tarnyba tiria arseno geriamajame vandenyje atsiradimo priežastis

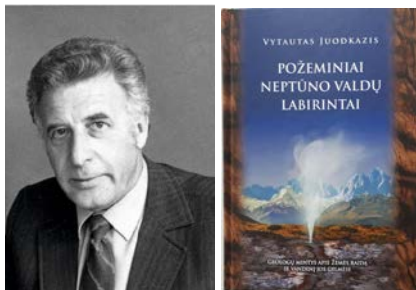
2017 metais atlikus Raseinių rajono vandenviečių išteklių tyrimus nustatyta, kad Ražaitėlių ir Šienlaukio vandenvietėse arseno koncentracija viršija geriamajam vandeniui nustatytą 10 mg/l ribą. 2018 metais vykdant mažų vandenviečių tiekiamo vandens programinę priežiūrą per didelės arseno koncentracijos nustatytos dar penkiose vandenvietėse Jurbarko, Marijampolės ir Lazdijų rajonuose. Siekiant išsiaiškinti iš kur šių vandenviečių tiekiamame vandenyje atsiranda arsenas Lietuvos geologijos tarnyba pradėjo specialų tyrimą, finansuojamą Aplinkos apsaugos rėmimo programos lėšomis. Raseinių rajone buvo paimti vandens mėginiai iš 40 individualių eksploatacinių gręžinių, o taip pat atlikti bandomieji išpumpavimai ir paimti mėginiai iš Ražaitėlių ir Šienlaukio vandenviečių nebeeksploatuojamų gręžinių, kurių vandenyje anksčiau buvo rastos padidėję arseno koncentracijos.

Arsenas yra vienas iš toksiškiausių elementų. Žemės plutoje arseno yra ne daug – 0.00015%, bet jis plačiai papli-

tes, – randamas dirvožemyje ir mineraluose, gali patekti į orą, vandenį ir dirvožemį per vėjo ir vandens eroziją. Be to, elementas patenka į atmosferą iš kitų šaltinių. Dėl ugnikalnių išsiveržimų per metus į orą patenka apie 3 tūkst. t arseno, deginant iškastinį kurą, dėl mikroorganizmų veiklos ir pan. Paprastai >90 % gryno arseno randama kartu su metalais, tokiais kaip stibis ir sidabras. Didžioji dalis šios medžiagos yra vario, švino, kobalto ir aukso rūdos lydymo šalutinis produktas. Arsenas į aplinką patenka iš chemijos, farmacijos, elektronikos, tekstilės, optikos, energetikos, trąšų (herbicidų ir pesticidų) pramonės įmonių ir jų gaminių, jo yra akmens anglies pelenuose. Arsenas sunkiai tirpsta vandenyje ar virsta lakiu, bet gali sudaryti įvairių tipų junginius. Elementas yra gana judrus, todėl arseno tarša tampa vis didėjančia problema. Dažniausiai dėl žmogaus veiklos migruojantis cheminis elementas gali būti rastas ne tik gamtinių anomalijų vietose. Plačiau ([video](#))

Renginiai

Sveikiname akad. prof. habil. dr. Vytautą Juodkazį 90 metų sukakties proga!



2018 m. lapkričio 7 d. Vilniaus universiteto Chemijos ir geomokslų fakulteto Geomokslų instituto Didžiojoje auditorijoje vyko renginys skirtas paminėti akad. prof. habil. dr. Vytauto Juodkazio 90 metų jubiliejų ir pristatyti naują profesoriaus knygą „Požeminiai Neptūno valdų labirintai“.

Lapkričio 21 d. Biržų regioninio parko informacinis centras

Demonstracinio B-Solution projekto „Lietuvos geologijos tarnybos ir Latvijos aplinkos, geologijos ir meteorologijos centro tarpinstitucinis bendradarbiavimas valdant tarpvalstybinius požeminio

vandens baseinus“ darbinis susitikimas. Jo metu bus aptarti svarbių tarpvalstybinių vandeningų sluoksnių išskyrimo, aktyvaus karsto zonos kartografavimo ir tarpvalstybinio monitoringo tinklo ir programos optimizavimo klausimai. Dalyvaus Hidrogeologijos skyriaus Inžinerinės geologijos skyriaus vedėja R. Kanopienė, Požeminio vandens išteklių poskyrio vedėja J. Arustienė, Inžinerinės geologijos skyriaus Inžinerinių geologinių tyrimų poskyrio vedėjas V. Mikulėnas, Giluminių tyrimų skyriaus Regioninės geologijos ir tektonikos poskyrio vyr. geologas J. Bitinas ir kt. Daugiau informacijos Jurga Arustienė, tel. (8 5) 233 5605

Lapkričio 27 d. Pasvalio krašto muziejus

Renginys „Geologinė raida 100-mečio Lietuvoje. Lietuvos geologinis paveldas“. Pranešimus skaitys: Inžinerinės geologijos skyriaus Inžinerinių geologinių tyrimų poskyrio vedėjas V. Mikulėnas, vyr. specialistas J. Satkūnas, vyr. geologas V. Minkevičius.

Daugiau informacijos Indrė Virbickienė, tel. (8 5) 233 1535

PanAfGeo projektas – geopavojų mokymai Ndoloje Koperbelto provincijoje

Lapkričio 2–14 d. Zambijoje, vyko Europos šalių geologijos mokslų asociacijos (EuroGeoSurveys) ir Afrikos geologijos tarnybų organizacijos (OAGS) projekto „Afrikos geologijos tarnybų geomokslinių žinių ir gebėjimų stiprinimas“ (Pan-AfGeo) geologinių pavojų mokymo kursai. Kursuose ir lauko mokymuose dalyvavo 30 žmonių iš 9 Afrikos šalių: Nigerijos, Sudano, Lesoto, Kenijos, Benino, Kamerūno, Pusiaujo Gvinėjos, Pietų Afrikos Respublikos ir Zambijos.

Koperbelto provincijoje yra vieni didžiausių vario telkinių pasaulyje. Taip pat čia kasamas kobaltas, alavas, įvairūs kiti mineralai. Praktinių mokymų metu buvo susipažinta su ka-



J. Satkūno nuotr.

sybos pasekmėmis – aplinkos tarša ir šachtų prasmegimais, imami bandiniai aplinkos taršai vertinti, mokomasi vertinti šlaitų stabilumą. Mokymus vedė Lietuvos, Lenkijos, Slovėnijos, Italijos, Pietų Afrikos ir Zambijos geologijos tarnybų specialistai.

Kitos naujienos

Naftos kainos

Pagal OPEC sekretoriato skaičiavimus žaliavinės naftos kaina 2018-11-12 siekė 69,82 JAV dolerių už barelį (kaina 2018-10-12 siekė 79,36 JAV dolerių už barelį) <http://www.opec.org>

Aplinkos ministerija www.am.lt

- Savivaldybės raginamos kuo skubiau užtikrinti geriamojo vandens kokybę

Tarptautinė geomokslų sąjunga (IUGS)

<http://iugs.org/>

- [Naujienlaiškis Nr. 147](#)

GeoERA Europos geologinių tarnybų platforma <http://geoera.eu/>

- [Naujienlaiškis Nr. 6](#)

The Geological Society of London

<https://www.geolsoc.org.uk/>

- [Naujienlaiškis Nr. 343](#)
- [Naujienlaiškis Nr. 344](#)

Visuotinė branduolinių bandymų uždraudimo organizacija (CTBTO)

<https://www.ctbto.org/>

LGT specialistai Raseinių rajono grunte ieškos arseno

Lietuvoje vis daugiau geriamajame vandenyje atrandant sveikatai pavojingo arseno, Lietuvos geologijos tarnyba ruošiasi atlikti tyrimus ieškant šio metalo grunte ir uolienose. Lietuvos geologijos tarnybos specialistai tirs paimtus požeminio vandens ir grunto mėginius ir aiškinsis ar vandenyje randamo arseno kilmė gamtinė. Mėginiai bus imami prie Ražaitėlių arba Šienlaukio, kur rastos didžiausios arseno koncentracijos. Tyrimas atskleis, ar yra padidėję arseno kiekiai uolienoje, kaip kinta šio metalo koncentracija pjūvyje. Iki šiol laikytasi nuomonės, kad Lietuvoje nėra gamtinės kilmės arseno, mat nėra tinkamų sąlygų jam susidaryti uolienose.



Kviečiame vaikus ir moksleivius dalyvauti Vaikų piešinių konkurse

Visuotinio branduolinių bandymų uždraudimo sutarties organizacija (CTBTO) 2018 metais pradėjo pasaulinę kampaniją „Taika ir bendradarbiavimas su CTBTO“ ir organizuoja tarptautinį moksleivių dailės konkursą, kurio tikslas paskatinti moksleivius visame pasaulyje prisidėti prie visuomenės švietimo apie šį gyvybiškai svarbų klausimą: nutraukti branduolinius sprogdinimus ir dirbti kartu siekiant saugesnio pasaulio.

Pagal amžiaus grupes išskirtos trys kategorijos:

- 5–7 metų vaikams – piešinys.
- 8–12 metų moksleiviams – plakatas. (2 temos)
- 13–17 metų moksleiviams – freska. (2 temos)

Darbai turi būti pateikti iki 2019 m. balandžio 15 d. Meno darbų vertinimo procesas ir atranka vyks iki 2019 m. gegužės 1 d. Konkurso finalas vyks birželio 24–28 dienomis Vienoje. [Daugiau informacijos \(Konkurso sąlygos anglų k.\)](#)